İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ 2025/41

13.12.2025 Tarihli 33106 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ 2025/41

13.12.2025 Tarihli 33106 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ(TEBLİĞ NO: 2025/41)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 25/5/2025 tarihli ve 32910 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/10) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 8541.90.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında sınıflandırılan " fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler" ürününe yönelik başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen damping soruşturmasının ön belirlemelerine istinaden alınan geçici önlem kararının yürürlüğe konulmasıdır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) CIF: Masraflar, sigorta ve navlun dâhil teslimi,

b) GTİP: Gümrük tarife istatistik pozisyonunu,

c) Kanun: 14/6/1989tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunu,

ç) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,

d) TGTC: İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

ifade eder.

Karar

MADDE 4- (1) Çin Halk Cumhuriyeti menşeli “fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler” ithalatının dampingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğuna ilişkin ön belirlemeler yapılmıştır. Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan soruşturma esnasında ulaşılan bilgi ve bulguları içeren Bilgilendirme Raporu Ek’te yer almaktadır.

(2) Bu çerçevede, soruşturma esnasında ulaşılan ön belirlemeleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile aşağıdaki tabloda GTİP’i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye’ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen oranlarda teminat şeklinde dampinge karşı geçici önlemlerin uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Ünvanı
8541.90.00.00.11	Fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler	Çin Halk Cumhuriyeti	Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd
			Jiangyin Haihong New Energy Technology
			Anhui Krant Aluminum Products Co., Ltd.
			Jiangyin Yuanshuo Metal Technology Co., L
			Yangzhou Yu Xin Metal Products Co., Ltd.
			Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co
			Diğerleri

Uygulama

MADDE 5- (1) Gümrük idareleri, 4 üncü maddede GTİP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında, karşılarında gösterilen oranda teminat alır.

(2) Bilgilendirme Raporunda soruşturma konusu ürün ve benzer ürünler ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan yürürlükteki TGTC'de yer alan GTİP ve 4 üncü maddede bulunan tabloda yer alan eşya tanımıdır.

(3) Önleme tabi ürünün yürürlükteki TGTC'de yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Süre

MADDE 6- (1) 4 üncü maddede belirtilen geçici önlemler, Kanunun 12 nci maddesi çerçevesinde, zararın önlenmesi için damping marjından daha düşük oranda kesin önlemlerin yeterli olup olmadığının incelenecek olması nedeniyle, soruşturma ile ilgili kesin kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına kadar, azami 6 ay süreyle yürürlükte kalır.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Resmi Gazete için Tıklayınız. **Mevzuat için Tıklayınız.**

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2025/41)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER 1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üreticiler Arslan Alüminyum A.Ş. (Arslan), Lazer Solar Enerji Alüminyum Sistemleri A.Ş. (Lazer) ve Pantech Alüminyum A.Ş. (Pantech) adına Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği (TALSAD) tarafından yapılan başvuruda, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 8541.90.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan "fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler" eşya tanımlı ürünün dampingli fiyatlarla ithal edildiği ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik olarak bir damping soruşturması açılması talep edilmiştir.

(2) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir damping soruşturması açılmasını haklı kılacak damping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğu kanaatine varılmıştır.

(3) Bu çerçevede, ÇHC menşeli 8541.90.00.00.11 GTİP'i altında sınıflandırılan "fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler" ithalatı için 25/5/2025 tarihli ve 32910 sayılı Resmî

Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/10) ile bir damping soruşturması başlatılmıştır.

1.3 Yerli üretim dalının temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil yeteneği incelenirken, başvuru sahibi Arslan, Lazer ve Pantech firmalarının soruşturma konusu üründeki üretim miktarları ile anılan ürünün toplam Türkiye üretimi karşılaştırılmıştır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca yerli üretim dalını temsil etme niteliğine sahip olan yerli üreticiler tarafından yapılan başvurunun, Yönetmeliğin 20 nci maddesi uyarınca yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmıştır. Anılan firmalar, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.4 Soruşturma ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlemesi için 1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasındaki dönem soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir.

(2) Zarar belirlemesinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2022-31/12/2024 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenilmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün ÇHC’de mukim bilinen üreticilerine/ ihracatçılarına, Türkiye’de yerleşik ithalatçılarına ve ayrıca ÇHC’de yerleşik diğer üreticilere/ ihracatçılara iletilebilmesini teminen ÇHC’nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan metnine ve soru formlarına nereden erişileceğine dair bilgiler verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dahil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturmada bu aşamaya kadar Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen bilgileri sunmuştur.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştiren firmalardan 2 tanesi soru formuna cevaplarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiştir.

(6) Soruşturma döneminde, Türkiye'ye ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmiştir. Bu kapsamda, ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmalardan Anhui Krant Aluminum Products Co., Ltd., Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd., Jiangyin Haihong New Energy Technology Co., Ltd., Jiangyin Yunshuo Metal Technology Co., Ltd., Yangzhou Yu Xin Metal Products Co., Ltd. ve Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co., Ltd. firmaları soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiş ve bu soruşturma kapsamında iş birliğine gelmiş olarak kabul edilmişlerdir.

(7) ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmaların sayısının fazla olması nedeniyle Yönetmeliğin 27 nci maddesi hükümleri uyarınca örnekleme yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda, Türkiye'ye en fazla ihracatı olan Jiangyin Haihong New Energy Technology Co., Ltd. ve Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd. ile yedek olarak Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co., Ltd. firmaları örneklemeye dahil edilmiştir. Örnekleme dahil edilecek firmalar belirlendikten sonra ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmalardan soru formuna cevap verenlere örneklemeye ilişkin görüşlerini sunmaları için bildirimde bulunulmuştur.

(8) İlgili taraflardan alınan yanıtlar içerisinde yer alan nesnel görüşlerin değerlendirilmesine devam edilmektedir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Fotovoltaik enerji üretimi için güneş panellerinde dış çerçeve olarak kullanılan soruşturma konusu ürün 2024 yılına kadar 8541.90 gümrük tarife pozisyonunu (GTP) haiz "aksam ve parçalar" altında sınıflandırılmıştır. 30/12/2023 tarihli ve 8040 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İstatistik Pozisyonlarında Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişiklikle, söz konusu GTP, 8541.90.00.00.11 GTİP'li "fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler" ve 8541.90.00.00.19 GTİP'li "diğerleri" olmak üzere 2 farklı GTİP'e bölünerek 2024 itibarıyla soruşturma konusu ürün ithalatı müstakil bir GTİP altında takip edilebilmektedir.

(2) Ekstrüzyon, alüminyum billetin (külçe), presin sağladığı büyük kuvvet ile çelik kalıplar içerisinden geçirilerek kalıbın şekline sahip alüminyum profilin elde edilmesi sürecidir. Alüminyum ekstrüzyon sıcak olarak yapılır. Billetler 420-520°C'de ısıtılır, kalıplar 450°C ısıtılmış

olmalıdır ve presten çıkan profil sıcaklığı 500°C'nin üzerindedir. Ekstrüzyondan çıkan profil soğutulur, soğuk germe işlemi yapılır ve istenen boyda kesilir. Daha sonra ısıl işlem uygulanarak profillere mukavemet kazandırılır. Bu işlem esnasında profiller 185°C'de 5 saat tutulur.

(3) Solar panel alüminyum çerçeveleri genellikle eloksal işleminden geçer. Eloksal işlemi elektroliz diye tanımlanan bir işlemdir yani elektrik akımı ile alüminyum oksit bir tabaka ile kaplama yapma işlemidir. Bu tabaka oluştuktan sonra gözenekli bir hal alır ve daha sonra renk işlemi uygulanarak gözenekler kapanır. Özel, sağlam ve iyi görünen bir kaplama elde edilmiş olur. Eloksal ve boyama işlemleri sonrasında ise mekanik işleme geçilir. Mekanik işlemler, alüminyum üzerinde yapılan kesme, delme, açılı kesme, dilimleme ve benzeri mekanik bazı işlemlerin tümünün genel adıdır.

(4) Fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler ve alüminyum alt konstrüksiyon aksamları, genellikle eloksal ve mekanik işlem görmüş, uzun ve kısa kenarları olan ve uzun-kısa kenarları ayrı paketlenmiş ürünlerdir. Kullanım alanı, solar panel sistemleridir.

(5) Soruşturmada bu aşamaya kadar yapılan incelemeler neticesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmış olup söz konusu ürünlerin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamında "benzer ürün" niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürünle ilgili açıklamalar genel nitelikli olup bilgilendirme amacını taşımaktadır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) 8541.90 GTP altından gerçekleştirilen ithalatta tüm ülkelere %0 gümrük vergisi uygulanmaktadır.

Tablo 1: Gümrük Vergisi Oranları

,

G.T.İ.P / Madde Adı	1	2	3	4	5 (GTS Ülkeleri)	6	7	8
8541.90.00.00.11 Fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler	0	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İthalat Rejimi 2025

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Morityus, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şili, Tunus 2: Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti 3: Birleşik Arap Emirlikleri 4: Katar 5: En Az Gelişmiş Ülkeler 6: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler 7: Gelişme Yolundaki Ülkeler 8: Diğer Ülkeler

3. DAMPİNGE İLİŞKİN ÖN BELİRLEMELER

3.1 Genel açıklamalar

(1) Soruşturma kapsamında ÇHC'de yerleşik ve iş birliğine gelmiş olarak kabul edilen üretici/ihracatçı firmalardan örneklemeye seçilen Jiangyin Haihong New Energy Technology Co., Ltd ve Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd firmalarına damping marjı hesaplamasına konu edilmiştir.

3.2 Normal değerin belirlenmesi

(1) ÇHC için normal değer, iş birliğinde bulunan firmaların soru formuna yanıtlarında piyasa ekonomisi işlemi gören ülke statüsünü seçmemesi üzerine, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde, emsal ülke olarak değerlendirilen Türkiye'de benzer malın ağırlıklı ortalama birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur. Normal değerin hesaplanmasında soruşturma konusu ülke koşulları göz önünde bulundurularak ÇHC'de yerleşik ihracatçı firmalar lehine ayarlama yapılmıştır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların ihraç fiyatı, Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyat temelinde tespit edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması (1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır. (2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmalar tarafından fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş olup bu aşamada belgelendirilen ve uygulanabilir ayarlamalar marj hesabına yansıtılmıştır.

3.5 Damping marjı (1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, normal değer ile ihraç fiyatının ağırlıklı ortalamasının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. (2) İş birliğine gelmiş olmakla birlikte örneklemeye dahil edilemeyen ÇHC'de yerleşik firmalar için damping marjları örneklemeye dahil edilen firmaların ağırlıklı ortalama marjı olarak belirlenmiştir. (3) Soruşturma kapsamında iş birliğine gelmeyen/gelmemiş addedilen diğer firmalar için damping marjı, Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükmü uyarınca tespit edilmiştir. (4) Buna göre, soru formuna cevap veren ve örnekleme içinde yer alan üretici/ihracatçı firmalar, soru formuna cevap veren ancak örnekleme içinde yer almayan firmalar ve iş birliğine gelmeyen firmalar için CIF bedeli yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

Firma	Damping Marjı (CIF Bedelin Yüzdesi)
Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd	14,79
Jiangyin Haihong New Energy Technology Co., Ltd	27,20
Anhui Krant Aluminum Products Co., Ltd	21,99
Jiangyin Yuanshuo Metal Technology Co., Ltd	21,99
Yangzhou Yu Xin Metal Products Co., Ltd	21,99
Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co., Ltd	21,99
Diğerleri	31,40

4. ZARARA İLİŞKİN ÖN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalatın hacmi ile bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri üzerindeki etkisine bakılmıştır. Söz konusu inceleme, bu raporun 2.1 inci bölümünde belirtilen soruşturma konusu ürün için 1.4 üncü maddede belirtilen 1/1/2022-31/12/2024 tarihleri arasındaki zarar inceleme dönemi için yapılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2022 yılında 2.441.754 kg, 2023 yılında 16.162.642 kg ve SD'de 17.977.459 kg seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri 2022 yılında 13.496.067 ABD doları, 2023 yılında 64.534.401 ABD doları ve SD'de 66.004.527 ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemler için sırasıyla 5,5 ABD doları/kg, 4,0 ABD doları/kg ve 3,7 ABD doları/kg seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkeden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi incelendiğinde, 2022 yılında 2.395.281 kg olarak gerçekleşen ithalatın 2023 yılında 16.159.014 kg seviyesine yükseldiği, SD'de ise yine yüksekler 17.977.374 kg seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen dönemler için sırasıyla 12.021.597 ABD doları, 63.580.210 ve 65.994.033 ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler ışığında, ÇHC menşeli ithalatın ortalama fiyatları hesaplanmıştır. 2022 yılında 5,0 ABD doları/kg olan ortalama birim fiyat, 2023 yılında 3,9 ABD doları/kg seviyesine, SD'de ise 3,7 ABD doları/kg seviyesine gerilemiştir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı 2022 yılında %98,1 olarak, 2023 ve SD'de yaklaşık %99,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.4 Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında, 2022 yılında 46.473 kg seviyelerinde gerçekleşen ithalatın, 2023 yılında 3.628 kg ve SD'de 85 kg seviyesine gerilediği görülmektedir.

(2) Diğer ülkeler menşeli ithalatın değeri 2022 yılında 1.474.470 ABD doları, 2023 yılında 954.191 ABD doları ve SD'de 10.494 ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemler için sırasıyla 31,73 ABD doları/kg, 263,01 ABD doları/kg ve 123,46 ABD doları/kg seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Soruşturmaya konu olmayan ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payının 2022 yılında %1,9 seviyesinde, 2023 yılında ve SD'de yaklaşık %0,01 seviyesine gerilediği görülmektedir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın Türkiye pazarındaki nispi konumunu görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 2022-2024 dönemi için incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretim dalının yurt içi satışları, diğer yerli üreticilerin iç piyasa satışları ve genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 204 birim ve SD'de 160 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 331 birim ve SD'de 469 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Diğer ülkelerin toplam pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde; 2023 yılında 4 birime ve SD'de 0 birime gerilemiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 89 birim ve SD'de 108 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(6) Diğer yerli üreticilerin pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 56 birime, SD'de ise 11 birime düşmüştür.

(7) Yerli üreticilerin toplam pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 69 birime, SD'de ise 50 birime düşmüştür.

4.6 Dampingli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, soruşturma konusu ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.

(2) Fiyat kırılması hesap edilirken, iş birliğine gelen ve örneklemeye dahil edilen ihracatçı firmaların soruşturma konusu üründe ağırlıklı ortalama CIF ihraç fiyatının üzerine CIF kıymetinin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(3) Bu çerçevede, ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını SD'de CIF bedelin %10<X<%20'si aralığında bir oranda kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2 Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir.

(2) Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir.

(3) Bu kapsamda, iş birliğine gelen ve örneklemeye dahil edilen ihracatçı firmaların soruşturma konusu üründe gümrükleme masrafları dahil Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatı ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama birim ticari maliyete makul bir kâr (%10) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(4) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin %30<X<%40'ı aralığında bir oranda baskıladığı tespit edilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, maddi zarar inceleme dönemi olan 2022-2024 dönemi için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılmış ve 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde kilogram ölçü birimi kullanılmıştır.

a) **Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı**

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2023 yılında 175 birim ve SD'de 177 birim olarak gerçekleşmiştir. (2) Yerli üretim dalının kapasitesi incelenen dönemler için sırasıyla 100 birim, 150 birim ve 150 birim olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde kapasite kullanım endeksi ise sırasıyla 100 birim, 117 ve 118 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) **Yurt içi ve yurt dışı satışlar**

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2023 yılında 181 birim olarak gerçekleşirken SD'de 172 birime gerilemiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 149 birim ve SD'de 120 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktarı endeksi 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 18 birim ve SD'de 328 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değeri endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 24 birim ve 275 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

c) **Yurt içi fiyatlar**

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 82 birime, SD'de ise 70 birime gerilemiştir.

ç) **Pazar payı**

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 89 birim ve SD'de 108 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

d) **Maliyetler ve kârlılık**

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan birim sınai maliyet endeksi 2023 yılında 80 birime, SD'de ise 71 birime gerilemiştir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise aynı dönemde sırasıyla 100 birim, 82 birim ve 74 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2022 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2023 yılında 98 olarak gerçekleşmiş, SD'de ise -7 birime gerilemiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 493 birim ve 145 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarından birim kârlılığı ise 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 97 birime, SD'de ise 15 birime gerilemiştir.

e) **Stoklar**

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 88 birim olmuş, SD'de ise 457 birim seviyesine yükselmiştir.

f) **İstihdam**

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 119, SD'de ise 114 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

g) **Ücretler**

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 122 birim, SD'de ise 149 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) **Verimlilik**

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 148 birime, SD'de ise 155 birime yükselmiştir.

h) **Nakit akışı**

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan nakit akış endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 203 birim, SD'de ise 142 birim olarak gerçekleşmiştir.

i) **Büyüme**

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 100 birim, SD'de ise 97 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) **Sermaye artırma yeteneği**

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 84 birim, SD'de ise 81 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

j) **Yatırımları artırma yeteneği**

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsii yatırımları 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 212 birim ve SD'de 85 birim olarak gerçekleşmiştir. İncelenen dönemde yerli üretim dalının yeni yatırımları ise 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 39 birim, SD'de ise 24 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki üretim miktarı, 2022-2023 yıllarında olumlu bir seyir izlerken, SD'de 2023 yılına göre küçük bir artış gözlemlenmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki yurt içi satış miktarının 2022 yılı ile soruşturma dönemi itibarıyla yüzde olarak yükseliş gösterdiği gözlemlenmekle beraber, 2023 yılı ile SD arasında 181 birimden 172 birime düştüğü görülmektedir. Bununla beraber, yerli üretim dalının pazar payı SD'de 2022 yılına göre artış göstermiştir. Ancak, diğer yerli üreticilerin pazar payı ve üretiminde görülen ciddi düşüş değerlendirildiğinde yerli üreticilerin bir bütün olarak önemli oranda pazar kaybettikleri değerlendirilmektedir.

(3) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 98 birim olarak gerçekleşmiş, SD'de ise -7 birime gerilediği görülmüştür. Bu çerçevede, birim kârlılığın önemli ölçüde azaldığı ve SD'de zararına satışlara başlandığı anlaşılmaktadır.

(4) 2022 yılı baz alındığında, yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün stok miktarında SD'de önemli ölçüde artış olduğu görülmektedir. Bu dönemde stoklar 100 birimden 457 birime çıkmıştır. Bu çerçevede, stok çevrim hızının anılan dönemde düştüğü görülmektedir.

(5) 2022 yılı baz alındığında kapasite kullanım oranlarının artıyor olmasına rağmen, fiili kapasite kullanımının oldukça düşük seviyede (%10 ila %20 arasında) olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, yerli üretim dalının zarar inceleme döneminde soruşturma konusu üründe üretim ve satışlarının artıyor görünmesine rağmen önemli seviyede bir atıl kapasite sorunu ile faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmaktadır.

(6) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde, yerli üretim dalının incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün pazar payı, yurt içi satışlardan birim mutlak kârlılığı, toplam satışlardan birim kârlılığı, stok miktarı ve stok çevrim hızı gibi temel ekonomik göstergelerinin bozulduğu görülmektedir. Ek olarak, yerli üretim dalı son derece düşük bir kârlılık ve kapasite kullanım oranıyla faaliyetlerine devam etmektedir.

4.9 Zarara ilişkin ön değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturmanın bu aşamasında maddi zararın belirlenmesine temel teşkil eden etkenler incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den gerçekleşen ithalatının SD'de 2022 yılına göre yaklaşık %651 artış gösterdiği, bu ithalatın genel ithalat içerisindeki payının %98 seviyesinden yaklaşık %100 seviyesine yükseldiği, ÇHC menşeli ithalatın Türkiye'nin tüketiminden aldığı payın ise 2022 yılında 100 birim iken SD'de 469 birim (%369 artış) yükseldiği görülmektedir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın ortalama birim fiyatının 2022 ve 2023 yılı ile SD'de bir önceki yıla kıyasla düşüş gösterdiği ve SD'de 2022 yılına göre %32 oranında daha düşük gerçekleştiği görülmektedir.

(4) Soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisi incelendiğinde ise ÇHC menşeli ithalatın soruşturma döneminde yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve benzer şekilde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının olması gereken fiyatını aynı dönemde önemli oranlarda baskıladığı görülmektedir.

(5) Yerli üretim dalının SD'de 2022'ye göre yurt içi satışlardan birim kârlılığında reel bir azalma olduğu ve söz konusu ithalatın birim fiyatları ile birlikte ele alındığında, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın fiyat baskısı nedeniyle yerli üretim dalının fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde artıramadığı görülmektedir.

(6) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde, yerli üretimin incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün pazar payı, yurt içi satışlardan birim mutlak kârlılığı, toplam satışlardan birim kârlılığı, stok miktarı ve stok çevrim hızı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu görülmektedir. Ek olarak, yerli üretim dalı son derece düşük bir kârlılık ve kapasite kullanım oranıyla faaliyetlerine devam etmektedir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1 Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın ön belirlemelere göre dampingli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalat zarar inceleme döneminde artış göstermiştir. Öyle ki anılan dönemde ÇHC'den gerçekleşen ithalat %651 oranında artmıştır.

(3) Soruşturma konusu ülkenin 2022-SD döneminde Türkiye pazarından aldığı pay %359 oranında artış göstermiştir.

(4) Soruşturma döneminde yerli üretimin pazar payında hafif bir artış görüldüğü gözlemlenmekle beraber diğer yerli üreticilerin pazar payı ve üretiminde görülen ciddi düşüş değerlendirildiğinde yerli üreticilerin bir bütün olarak önemli oranda pazar kaybettikleri değerlendirilmektedir.

(5) Dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını önemli seviyelerde kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(6) Zarar inceleme döneminde yerli üretimin soruşturma konusu ürünün pazar payı, yurt içi satışlardan birim mutlak kârlılığı, toplam satışlardan birim kârlılığı, stok miktarı ve stok çevrim hızı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu görülmektedir. Ek olarak, yerli üretim dalının son derece düşük bir kârlılık ve kapasite kullanım oranıyla faaliyetlerine devam ettiği tespit edilmiştir. Düşen kârlılık SD'de yurt içi satışlarda zarara dönüşmüş ve bu aşamada dampingli olduğu tespit edilen ÇHC menşeli ithalatın fiyat baskısı nedeniyle yerli üretimin makul kâr elde edecek şekilde fiyatlarını artıramadığı anlaşılmaktadır.

(7) Bunların yanı sıra, bu aşamada dampingli olduğu tespit edilen ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasında illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalında görülen maddi zarar ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın ve bu ithalatın pazar payındaki artışın eş zamanlı olduğu, ayrıca aynı dönemde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı dikkate alındığında, yerli üretim dalındaki maddi zararın ana kaynağının bu aşamada dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalat olduğu değerlendirilmektedir.

5.2 Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli üretim dalı üzerinde meydana gelen maddi zarar ile dampinge konu ithalat arasındaki nedensellik bağının incelenmesi esnasında zarara etki edebilecek bilinen diğer unsurlar incelenmiştir.

5.2.1 Tüketimdeki değişiklikler

(1) Soruşturma konusu ürünün Türkiye pazar büyüklüğünün 2023 yılında 2022 yılına göre yaklaşık iki katına çıktığı, SD'de ise 2023 yılına göre daraldığı görülmüştür. Ancak, tüketici tercihlerinde bir değişiklik olmadığı dikkate alınarak soruşturma konusu ürünün tüketiminde daralma karşısında yerli üretim dalının satışlarındaki eğilim ile soruşturma konusu ülke menşeli ithalat artışına ilişkin kompozisyon incelendiğinde tüketimdeki daralmanın zarara etki edebilecek nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.2 Diğer ülkeler menşeli ithalat

(1) Soruşturma konusu ülke haricindeki ülkeler menşeli ithalatın zarar inceleme dönemindeki gelişimi incelendiğinde, ihmal edilebilir düzeyde olduğu değerlendirilen söz konusu ithalat miktarının bir düşüş eğilimi içinde olduğu, 2023 ve SD'de ithalatın yaklaşık tamamının ÇHC'den gerçekleştiği görülmektedir. Aynı zamanda diğer ülke menşeli ithalatın birim fiyatı, ÇHC menşeli ithalat fiyatının oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, yapılan ön belirlemelere göre, zararın esas kaynağının diğer ülke menşeli ithalat olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.3 Yerli üretim dalının yurt dışı satışları

(1) Yerli üretim dalındaki zararın yurt içi satışlardan mı yoksa yurt dışı satışlardan mı kaynaklandığı incelendiğinde, incelenen dönemde yerli üretim dalının yurt içi satışlarına göre küçük bir bölümü yurt dışı satışlardan oluşturduğu görülmüştür.

(2) Bu kapsamda, yerli üretim dalındaki zararın esas olarak yurt içi satışlardan kaynaklandığının muhtemel olduğu tespit edilmiştir.

5.2.4 Diğer unsurlar

(1) Anılan dönemde, teknolojik değişmeler, tüketim alışkanlıkları, yerli üreticilerin kendi aralarındaki rekabet gibi diğer unsurlarda önceki yıllara göre olumsuz bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

(2) Sonuç olarak, illiyet bağı değerlendirmesi kapsamında incelenen söz konusu hususların, dampinge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağını zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmektedir.

6. SONUÇ

(1) Çin Halk Cumhuriyeti menşeli “fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler” ithalatının dampingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğuna ilişkin ön belirlemeler yapılmıştır.

(2) Bu çerçevede, soruşturma esnasında ulaşılan ön belirlemeleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile aşağıdaki tabloda GTİP’i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşya Türkiye’ye ithalatında karşısında gösterilen oranlarda teminat şeklinde dampinge karşı geçici önlemin uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Teminat Oranı (CIF Bedelin Yüzdesi)
8541.90.00.00.11	Fotovoltaik paneller için alüminyum çerçeveler	Çin Halk Cumhuriyeti	Jiangsu Yuejia Metallic Technology Co., Ltd	14,79
			Jiangyin Haihong New Energy Technology Co., Ltd	27,20
			Anhui Krant Aluminum Products Co., Ltd	21,99
			Jiangyin Yuanshuo Metal Technology Co., Ltd	21,99
			Yangzhou Yu Xin Metal Products Co., Ltd	21,99
			Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co., Ltd	21,99
			Diğerleri	31,40